

Itä- ja Pohjois-Suomen metsäperiaatteet EU-päätöksenteossa

IP Metsätyöryhmä 21.2.2022

Rakentuu kahdeksasta maakunnasta

Alueiden edustajat

- Kainuu: Pentti Malinen
- Lappi: Hanna-Leena Pesonen
- Pohjois-Pohjanmaa: Katarina Timisjärvi
- Keski-Pohjanmaa: Teppo Rekilä
- Etelä-Savo: Sanna Poutamo
- Pohjois-Savo: Ossi Martikainen
- Pohjois-Karjala: Sari Pitkänen & Risto Poutiainen
- Etelä-Karjala: Satu Sikanen
- IP-EU-toimisto: Tiia Talvisara

Itä- ja Pohjois-Suomen Metsätyöryhmä

Mikä?

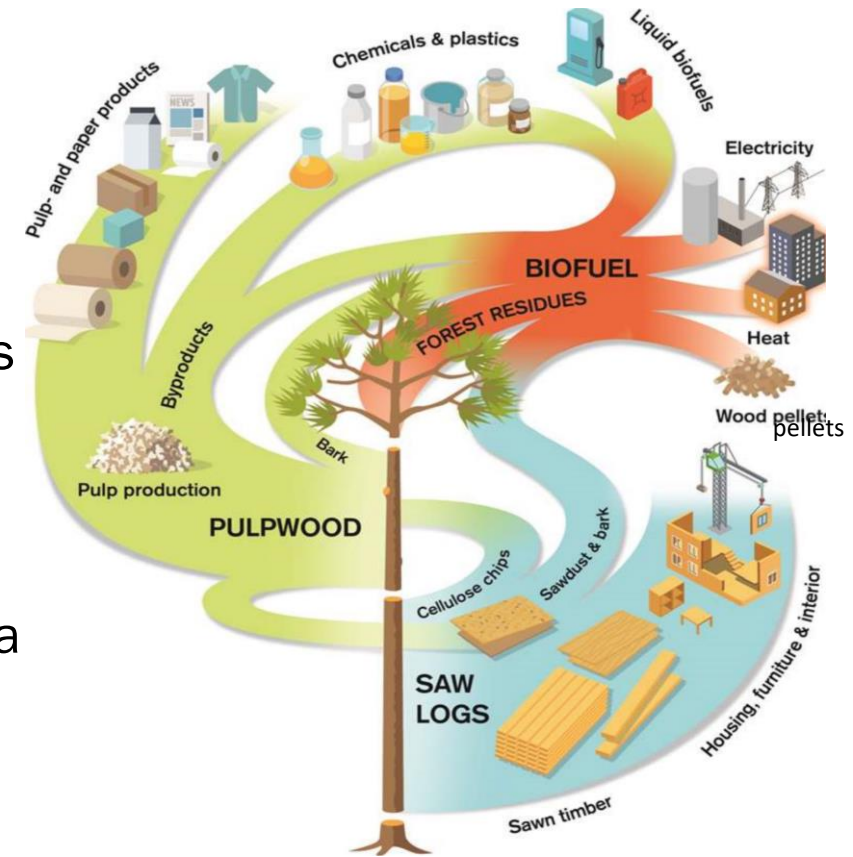
- Säännöllinen tapaamisaalusta kahdeksan maakunnan metsäedustajille.
- Tiivis työryhmä: Vetäjänä Pentti Malinen, koordinoijana EU-toimiston asiantuntija, 8 jäsentä maakunnista.
- Edustaa paikallistasoa; alueiden asukkaita, tutkimuslaitoksia sekä elinkeinoelämää.
- Teemat: EU:n ilmastopaketti, biotalous, maankäyttö, puurakentaminen, metsästrategia...

Miksi?

- EU:ssa on parhaillaan meneillään useita metsiin liittyviä strategia- ja lainsäädäntövalmisteluja, joihin IP-alueella on mahdollisuus vaikuttaa.
- Tavoite on kerätä yhteen näkemyksiä sekä ajaa Itä- ja Pohjois-Suomen alueiden metsä- ja ympäristötoimijoiden etuja.
- IP-alueella on valtava määrä metsiin liittyvää tietoa (mm. maakuntaohjelmat ja -kaavat sekä AMO:t).
- Kattotavoitteena on tarjota IP-alueen asiantuntijuutta ja osaamista EU-tasolle metsäkysymysten suhteen.

Metsä Itä- ja Pohjois-Suomessa 🔍

- Metsän kattavuus on 77% alueesta.
- Vuosittainen kasvu on 65,5 miljoonaa kuutiometriä ja hakkuiden määrä on 44 miljoonaa kuutiometriä vuodessa.
- IP-alueen metsätalouden maasta 37% on suota. 79% Suomen suoalueista sijaitsee IP-alueella.
- IP-alueen kahdeksan maakunnan yksityisten metsänomistajien osuus asuinpaikan mukaan on 213 780.
- Metsäsektori työllistää noin 60 000 henkilöä koko Suomessa, ja maksaa palkkoja keskimäärin 2,2 miljardin euron edestä vuosittain.
- Vuonna 2020 uusiutuvan energian kulutus Suomessa oli 44,6%, josta 71% tuli puupolttoaineista. Ne kattavat 28 % Suomen energian kokonaiskulutuksesta ja täten olivat käytetyin energianlähde.
- Itä- ja Pohjois-Suomessa on vahvaa metsäalan osaamista (LUKE + korkeakoulut).

Metsäpoliittinen päätösvalta ja ohjaus tulee säilyttää EU:ssa jäsenvaltioilla - alueellista liikkumatilaa on vaalittava.

Ympäristön, talouden ja yhteiskunnan tarpeiden välinen tasapaino tulee huomioida komission luonnon monimuotoisuuden kohentamistoimenpiteille asettamissa tavoitteissa.

On tärkeää sovittaa paikalliset keinot ja toimivat metsien käyttömuodot joustavasti yhteen kokonaiskestävyyden edistämiseksi.

Tällä hetkellä EU:n metsää koskevat tavoitteet keskittyvät paljolti ennallistamiseen, suojeluun ja metsittämiseen.

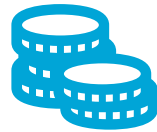

Tarvitsemme selkeitä EU:n kattavia määritelmiä metsälle, kuten aarnio- ja luonnonmetsälle ja vanhalle metsälle.

Metsänomistajan tulee saada tehdä metsäänsä koskevat päätökset parhaan mahdollisen olemassa olevan tiedon perusteella.

Ajantasaisen tiedon luominen ja välittäminen edellyttää riittäviä resursseja koko EU:n alueella, sekä jo olemassaolevien tiedonkeruujärjestelmien (VMI) laajempaa hyödyntämistä.

Luonnon tilaa kohennettaessa omistajia tulee kannustaa (myös taloudellisesti) tarvittaviin hoitotoimenpiteisiin sen sijaan, että asetetaan suojelutavoitteita EU-tasolla.

Puun käytön korvausvaikutuksen korostaminen fossiilisten raaka-aineiden korvaajana ja syrjäyttäjänä pysyvästi on Itä- ja Pohjois-Suomelle tärkeää.

Puutuotteet ovat myös kestävä hiilinielu, ja täten substituutiotutkimusta on lisättävä. Puutuotteiden hiilivaraston kasvu tulisi huomioida enenevästi metsien hiilinielun rinnalla.

Puun käyttöä voidaan laskea esimerkiksi kuutioina/asukas.

Modernin biotalouden tavoittelemat korkean jalostusarvon tuotteet, kuten tekstiiliteollisuuden käyttämät puupohjaisen kuidun jalostamiseen perustuvat kankaat eivät ole kannattavia tai yksikertaisesti mahdollisia tuottaa ilman korkean volyymin sellutuotantoa ja tällaisen perusteellisuuden suurinvestointeja.

Suuri volyyymi on edellytys sille, että syntyy tarvittava määrä erikoisjakeita jatkojalostettavaksi.

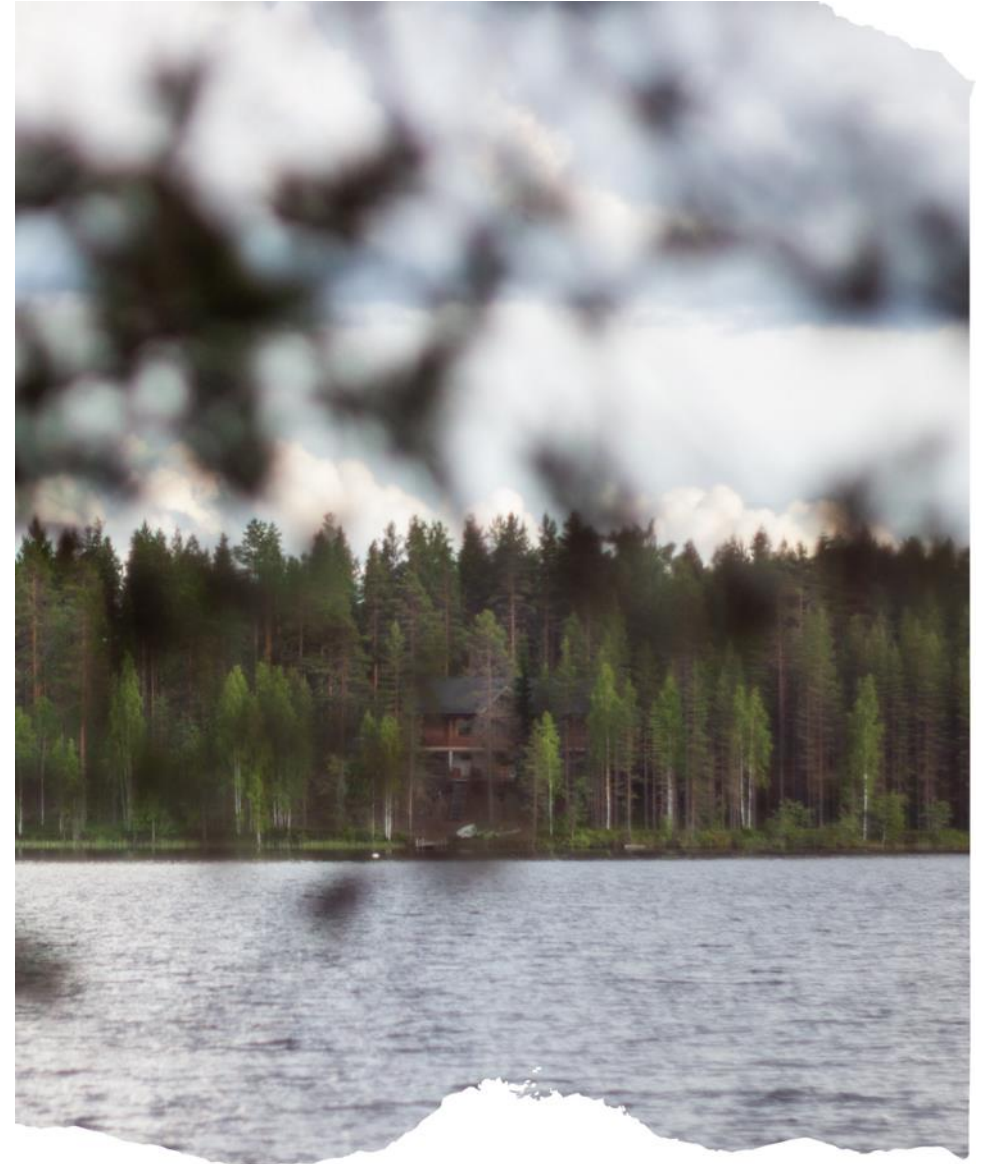
Lähes 80% Suomen suojelualueista sijaitsee Pohjois-Suomessa. Suojellun metsä- ja kitumaan osuus kahdeksan Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnan alueella on noin 16%.

Myös Itä- ja Pohjois-Suomessa on tärkeää jatkaa työtä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Luonnontuotteiden, kuten marjojen, sienten ja riistan arvo pitäisi saada näkyvämmäksi perinteisen metsätalouden ohessa.

Pohjoiset havumetsät ovat ainutlaatuisia maailmassa ja niillä on hyvät edellytykset metsän uudistumiselle.

Pohjoinen metsä vaikuttaa paikallisten elämään monin tavoin, mahdollistaen hyvinvointia ja liiketoimintaa.

IP-alueen metsistä ollaan ylpeitä ja niistä halutaan pitää hyvää huolta. Sen vuoksi metsä- ja puutoimialalla työskennellään kestävyyttä vaalien, ammattimaisella otteella, moderneja menetelmiä käyttäen ja samalla perinteitä kunnioittaen.

LULUCF & RED III

- LULUCF- ja RED III asetuksissa on tärkeää huomioida metsien erilaisuus eri puolilla Eurooppaa.
- Energiamurros: Biomassan kestävä käyttö on osa ratkaisua EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Esimerkiksi energiaturpeen käytön jyrkkä lasku johtaa bioenergian käytön lisäämiseen. Suomen olosuhteet tulisi tunnistaa eikä tuoda ylimääräisiä esteitä energiasiirtymään.
- Päällekkäisiä toimia tulisi välttää. Esimerkiksi taakanjakoasetukseen liittyvässä keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmassa (KAISU) määritellään toimenpiteitä, joilla vähennetään maatalous- sekä maankäyttösektorin maatalousmaista aiheutuvia päästöjä. Toiseksi CAP-suunnitelman maataloutta koskevilla toimenpiteillä on ilmastovaikutuksia ja niillä edistetään luonnon monimuotoisuutta.
- Biomassan kestävyyskriteerien uusiminen RED III osalta on ei ole tarpeen ja on kriittinen kysymys alueillemme.
- LULUCF-asetuksessa esitetty nettonielutavoite tulisi pysyä komission ehdotuksen mukaisena eikä sitä tule nostaa.
- Päätöksiä tehtäessä on tärkeää tunnistaa tarkkaa tietoa tuottavat Valtakunnan metsien inventointijärjestelmä (VMI), ja alueelliset metsäohjelmat (AMO) monimuotoisuuden edistämiseksi.

Itä- ja Pohjois Suomen alueille on tärkeää seurata mm. seuraavia aloitteita:

- Metsäkatoasetus
- Luonnon ennallistamislaki
- Luonnonläheisen metsänhoidon määritelmä ja sertifiointijärjestelmä
- Kestävien hiilenkirtojen palauttaminen
- EU-taksonomia
- EU:n metsiin kohdistuvan seurannan, raportoinnin ja tiedonkeruun lainsäädäntö
- Metsästrategian eteneminen

Pohjois-Pohjanmaan yhteyshenkilö

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Aluekehitysasiantuntija

Katarina Timisjärvi

+358 40 685 4025

katarina.timisjarvi@pohjois-pohjanmaa.fi